

være en Forfatning for det danske Monarchies Fællesanliggender. Skulde altsaa hiint Forbehold, eller hiin Selvfølge, som det mere correct hedder, have været gjort gjældende, maatte det være sleet efter den 6te November 1858, men da blev man roligt siddende; ogsaa det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som nu ryfter paa Hovedet, blev roligt siddende i det samme Rigsraad; efterat det havde ophørt at være i Kraft for det danske Monarchies Fællesanliggender, og nu bruger man „Fællesforfatningen“ om Forfatningen af 18de November, paa hvilken dengang albrig havde været tænkt, eller har kunnet være tænkt. Jeg haaber, at de ærede Medlemmer ville kunne see, at den Anvendelse af den udtalte Forudsætning ikke lader sig gjøre. Et andet Spørgsmaal, der er fremhævet af de ærede Medlemmer, er den Stilling, hvori Grundloven af 18de November befaandt sig efter Wienerfreden. Hvad dette Spørgsmaal angaaer, vil jeg bede de ærede Medlemmer afstille to Ting, nemlig, hvad der kunde være sleet strax efter Wienerfreden, og hvad der nu kan lade sig gjøre, thi det er aabentbart, at enhver Ting har sin Tid, og at det, som til en Tid ligger indenfor Mulighedens Grænser, til en anden Tid kan være aldeles ubeløst derfra. Naar man saae bort fra Grundloven af 5te Juni § 4, hvilken man, efter min Overbeviisning, isvrigt ikke kan og ikke bør overse, men dersom man saae bort fra den, vare Omstændighederne efter Wienerfreden saadanne, at en Regjering, som vilde det, kunde have sat Grundloven af 5te Juni i Kraft i dens fulde Omfang. Jeg gjentager det, under Forbehold af § 4, som medfører en Banfælighed, som jeg ikke veed, hvorledes man kan komme ud over, men naar man seer bort fra den, mener jeg, at en Regjering dengang, naar den vilde, kunde have sat Grundloven af 5te Juni i Kraft i det oprindelige Omfang. Men nu er den Tid forsvunden, og uigjenkaldelig borte, nu have vi to Forfatninger bestaaende i Virksomhed ved Siden af hinanden, og vi have en heel Række af Love, der begynde saaledes: „Rigsraadet har vedtaget, og Kongen ved sit Samtykke stadfæstet følgende Lov,“ — hvad vil man gjøre med dem? Det er umuligt nu at komme bort fra Overenskomsten

mellem de to Forfamlinger; hiin Tid er borte, og man kan nu kun sige, om det ikke er Skade, at man dengang ikke gik en anden Vej. Det skal jeg indrømme, at man dengang kunde have gjort, men saa maa man ogsaa indrømme mig, at dette Spørgsmaal dog nu kun har den historiske Interesse. Paa samme Maade kan man jo opfaae mangfoldige Spørgsmaal, som høre under Historiens Dom. Et æret Medlem har saaledes nævnt, om man skulde gaae til Slesvig over Altona, eller over Kolbing. Dette Spørgsmaal om Holsteens Udsondring har været et stort og vigtigt Spørgsmaal, og Grundlaget for en Partideling, men nu er Holsteen udsondret, grundigt udsondret, hvad nytter det saa at opfaae dette Spørgsmaal? Det er idetmindste for denne Sag et øresløst Spørgsmaal.

De ærede Medlemmer, som ere nærmere gaaede ind paa Grundlovsudkastets Bestaaenhed, have væsentligt klaget over, at det var Lighed, der manglede, og ogsaa her er det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds gaaet i Spidsen; han har i stærke Udtryk i Formiddags klaget over, at man vilde røre ved Ligheden, og han har tilspøiet, at naar man heri gjorde den mindre Indskrænkning, var det Hele forbi; men jeg troer, man vil indrømme, at med ubetydelige Forandringer lod den hele Klage, man har reist over det foreliggende Udkast, sig vende mod Bestemmelserne i Sunigrundloven. De ærede Medlemmer lade deres Tale om Lighed alene angaae Valgretten, som om al anden Ret i Verden var ligegyldig, og kun Valgretten havde Betydning; men hvorfor de Herrer holde paa Ligheden i Valgretten og paa den alene, ja! det sige de os ikke (Tscherning: Det er der, den er!), altsaa Ligheden indskrænkes derved, at ikke Alle paa lige Maade have Valgret, men Ligheden indskrænkes ikke derved, at Alle ikke paa lige Maade ere valg-bare, (Tscherning: Nei!) ja! det er en mærkværdig Sætning, som det ærede Medlem ikke faaer mange Andre til at gaae ind paa, og som heller ikke godt stemmer med det ærede Medlems tidligere Udtalelser. Hvem har med større Kraft end netop det ærede Medlem foreholdt os det Meningsløse og Uholdbare i at beholde en Valgbarhedscensus? Hvem har